

سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	<p>عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.</p> <p>(الف) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند.</p> <p>(ب) انسان در دیدگاه جامعه شناسی تبیینی نه تنها یک موجود طبیعی پیچیده دانسته می‌شود، بلکه با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد.</p> <p>(ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان نظم موجود را رعایت کند.</p> <p>(د) ماکس وبر تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.</p>	۱
۳/۵	<p>جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>(الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با..... خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد.</p> <p>(ب) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده در باره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از آنها می‌کنند.</p> <p>(ج) ارسطو نظام سیاسی را که اکثریت مردم بر اساس فضیلت و حقیقت حکومت می‌کنند می‌نامد.</p> <p>(د) طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا هستند، بنابراین عادلانه‌اند.</p> <p>(ه) یکی از راه‌های آشتی، اتحاد و دوستی در میان گروه‌ها و ملت‌ها است.</p> <p>(و) ابن‌خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد و بنابراین از سخنی نگفت.</p> <p>(ز) واقعیت‌هایی که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند، مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها با شناسایی می‌شود.</p>	۲
۲/۵	<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>۱-۳) اگر قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی ولی وجود دارد.</p> <p>(الف) مشروع - مقبول (ب) مقبول - غیر مشروع (ج) مشروع - غیر مقبول (د) غیرمقبول - نامشروع</p> <p>۲-۳) برخی تفاوت‌ها مانند رنگ پوست، زبان، اثر انگشت نامیده می‌شود.</p> <p>(الف) تفاوت‌های رتبه‌ای (ب) نابرابری اجتماعی (ج) نابرابری طبیعی رتبه‌ای (د) تفاوت‌های اسمی</p> <p>۳-۳) در اواخر قرن بیستم به جای کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.</p> <p>(الف) قدرت (ب) ثروت (ج) هویت (د) قشربندی</p> <p>۴-۳) دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی و محسوس از کدام نوع عقل استفاده می‌کنند؟</p> <p>(الف) عقل ابزاری (ب) عقل تفسیری (ج) عقل انتقادی (د) عقل تجویزی</p>	۳
	ادامه در صفحه دوم	

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

	۳-۵) مقبولیت و مرجعیت در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد. الف) علوم اجتماعی ب) علم فقه ج) علم تاریخ د) علم جامعه													
۴/۵	۴) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی چگونه حل می‌شود؟ (ذکر یک مورد) ب) علت شکل‌گیری رویکردهای مختلف در جامعه‌شناسی چیست؟ ج) چگونه نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز زندگی انسان کشف می‌شود؟ د) چگونه می‌توان مسائل زندگی جوانان و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری کرد؟ ه) هر کنش سیاسی با چه هدفی انجام می‌شود؟ و) نتایج حذف مالکیت خصوصی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی را بنویسید. (ذکر یک مورد) ز) در دیدگاه الگوی مطلوب قرآنی، معیار برتری و بزرگی چیست؟ ح) در فرهنگ اسلام، مسلمانان به آموختن کدام نوع علم تشویق شده‌اند؟ ط) ویژگی‌های جامعه مطلوب فقه شیعه را بنویسید. (ذکر یک مورد)													
۱	۵) هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>عبارات</th> <th>مفاهیم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف- موضوع آن عام‌تر از علوم اجتماعی است.</td> <td>۱- نظم</td> </tr> <tr> <td>ب- نمی‌توانیم آن را مشاهده کنیم زیرا به آن عادت کرده‌ایم.</td> <td>۲- کنش اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>ج- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.</td> <td>۳- علوم انسانی</td> </tr> <tr> <td>د- مطالعه موردی یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی</td> <td>۴- علوم ابزاری</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- روش‌های کیفی</td> </tr> </tbody> </table>	عبارات	مفاهیم	الف- موضوع آن عام‌تر از علوم اجتماعی است.	۱- نظم	ب- نمی‌توانیم آن را مشاهده کنیم زیرا به آن عادت کرده‌ایم.	۲- کنش اجتماعی	ج- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.	۳- علوم انسانی	د- مطالعه موردی یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۴- علوم ابزاری		۵- روش‌های کیفی	
عبارات	مفاهیم													
الف- موضوع آن عام‌تر از علوم اجتماعی است.	۱- نظم													
ب- نمی‌توانیم آن را مشاهده کنیم زیرا به آن عادت کرده‌ایم.	۲- کنش اجتماعی													
ج- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.	۳- علوم انسانی													
د- مطالعه موردی یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۴- علوم ابزاری													
	۵- روش‌های کیفی													
۰/۵	۶) هر عبارت به کدام نوع قدرت اشاره می‌کند؟ الف) به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی و با کمک ابزارهایی مانند رسانه و نهادهای آموزشی اعمال می‌شود. (.....) ب) موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شود. (.....)													
۰/۵	۷) هر عبارت کدام یک از ویژگی‌های جامعه‌شناسی انتقادی را نشان می‌دهد؟ الف) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن (.....) ب) انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (.....)													
	ادامه در صفحه سوم													

سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۸	هر عبارت به کدام یک از مدل‌های سیاست گذاری هویتی اشاره دارد؟ الف) تفاوت‌های میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. (.....) ب) سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان سازی آن‌ها در پیش گرفتند. (.....)		
۹	هر عبارت به کدام یک از انواع مدینه های فارابی اشاره دارد؟ الف) جامعه‌ای که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. (.....) ب) آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیر عقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند. (.....)		
۱۰	هر عبارت به کدام نوع عقل اشاره دارد؟ الف) قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد. (.....) ب) علمی مانند طبیعیات، فلسفه و ریاضیات را پدید می‌آورد. (.....)		
به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.			
۱۱	رسانه‌های آمریکایی برای بسط هژمونی آمریکا کدام شیوه را به کار می‌برند؟ چرا؟		
۱۲	علت تاکید جامعه شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر چیست؟		
۱۳	ویژگی‌های علوم اجتماعی در قرآن را بنویسید. (ذکر دو مورد)		
۱۴	چهره‌های متفاوت سیاست هویت را مقایسه کنید.		
۱۵	ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متجدد را بنویسید. (ذکر دو مورد)		
۲۰	جمع نمره		
	"موفق باشید"		

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) ص - (صفحه ۱۳) ب - غ - (صفحه ۲۹) ج - غ - (صفحه ۳۷) د - ص - (صفحه ۴۸) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	الف) هویت فرهنگی (صفحه ۷) ب) هویت زدایی (صفحه ۴۶) ج) جمهوری (صفحه ۶۱) د) نابرابری‌های طبیعی (صفحه ۷۱) ه) شناخت متقابل (صفحه ۸۸) و) جامعه آرمانی (صفحه ۱۰۰) ز) عقل عملی (صفحه ۱۱۴) (هر مورد ۰/۵)	۳/۵
۳	۱-۳) ب- مقبول - غیر مشروع (صفحه ۵۷) ۲-۳) د - تفاوت‌های اسمی (صفحه ۶۸) ۳-۳) ج - هویت (صفحه ۸۵) ۴-۳) الف - عقل ابزاری (صفحه ۱۰۲) ۵-۳) ب - علم فقه (صفحه ۱۰۹) (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۴	الف) اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها تلاش می‌کنند، تعارض گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند. (ذکر یک مورد کافی است) (صفحه ۶) ب) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی (صفحه ۱۶) ج) با هنر آشنایی زدایی (صفحه ۲۱) د) همراهی همدلانه، باید با جوانان همدلانه همراه شد (صفحه ۳۹) ه) یا به قصد تغییر وضع موجود یا با هدف حفظ آن انجام می‌شود. (صفحه ۶۲) و) مخالفان قشر بندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت. (صفحه ۷۲) ذکر یک مورد کافی است. ز) زندگی بر اساس تقوا (صفحه ۸۷) ح) علم نافع (صفحه ۹۴) ط) جامعه ای را مطلوب می‌داند که دارای دو ویژگی باشد: ۱- روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد. ۲- حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عمل کننده به آن باشند یعنی عالم و عادل باشند (ذکر یک مورد کافی است) (صفحه ۱۰۹)	۴/۵
۵	الف-۳) (علوم انسانی) ب-۱) (نظم) ج-۲) (کنش اجتماعی) د-۵) (روش‌های کیفی) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۶	الف) قدرت نرم (صفحه ۵۸) ب) قدرت سخت (صفحه ۵۸) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۷	الف) موضوع جامعه‌شناسی انتقادی (صفحه ۷۹) ب) هدف جامعه‌شناسی انتقادی (صفحه ۷۹) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) مدل تکثرگرا (صفحه ۸۶) ب) مدل همانندسازی (صفحه ۸۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۹	الف) مدینه فاسقه (صفحه ۹۸) ب) مدینه ضاله (صفحه ۹۸) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	الف) عقل خاص (صفحه ۱۱۴) ب) عقل نظری (صفحه ۱۱۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱	
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره
۱۱	۱ رسانه‌های آمریکایی اسلام هراسی را به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌برند، تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام راضی و همراه سازند. (صفحه ۵۹)		
۱۲	۱ جامعه‌شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تاکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. (صفحه ۷۸)		
۱۳	۱ قرآن در موارد متعددی هم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان می‌پردازد، یعنی به این اشاره می‌کند که در جوامع چه می‌گذرد و چرا؟ هم به نقد و ارزیابی جوامع و فرهنگ‌های بشری می‌پردازد و هم جامعه آرمانی مورد نظر خود را ترسیم می‌کند. (صفحه ۹۶) (دانش آموز می‌تواند به ویژگی‌های علوم اجتماعی در جهان اسلام و علم مدنی فارابی نیز اشاره کند.)		
۱۴	۱ سیاست هویت می‌توانند دو چهره پیدا کنند، یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تاکید می‌کند و سبب چند پارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شوند و یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند. (صفحه ۸۷)		
۱۵	۱ این دانش متناسب با معنای علم در جهان اسلام است. علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی استفاده می‌کند. عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام، در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد. بخشی از آن را به کمک حس و تجربه زیسته و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌بخشد. (صفحه ۱۱۲) ذکر دو مورد از صفحه ۱۱۲ یا جدول صفحه ۱۱۴ کافی است.		
۲۰	جمع نمره		" نظر همکاران محترم صائب است "